

בעזרת השי"ת

גליון ש"ק פר' מטות

שבת מברכים החודש
מנחם אב

המולד: יום ד' שעה 12 דק', 21 חלקים.

ר"ח מנחם אב יהיה
בע"ה ביום ו' ערש"ק.

שבתא טבא וכוט"ס

יו"ל ע"י מכון והוצאת ספרי
"נקודות הכסף"
שע"י מוסדות
דברי שלום

ע"ש רבינו הרש"ש זיע"א
בראשות הגה"צ יחזקאל בינג שליט"א
רחוב מהרש"ל 11 בני ברק.

טלפון: 03-6196739

דוא"ל: 5798972@gmail.com

אתר: dshalom.org

ספה"ק מאור עינים

וידבר משה אל רשי המטות וגו' איש כי ידוע נדר וגו' לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה.

ונקדים מה שאמרו רז"ל על מ"ש גבי נזיר וכיפר עליו הכהן מאשר חטא על הנפש וכי באיזה נפש חטא אלא זה שציער עצמו מן היין. להבין הענין דנודע כי כל העולם ומלואו (תהלים ל"ג, ו') בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם כי על ידי הדבור נתהוו כל המציאות דבר קטן וגדול והוא המקיימם ומחיה אותם כמ"ש (נחמיה ט', ו') ואתה מחיה את כולם ולולא החיות שבתוך הדבר היה נעדר מן המציאות אלא שהן מדברים שנפלו בשבירה בזה העולם השפל כנודע מחטא אדם הראשון וגם בדורות שאחריו שכמה וכמה ניצוצי נשמות הנפולין מלובשין בדברים מזה העולם במיני מאכל ומשתה וכיוצא בהן ממיני העולם שאין לך דבר מזה העולם שאין בו ניצוץ הקדוש שנאצל מדבורו של הקודשא בריך הוא המחיה אותו הדבר והוא הטעם שבדבר ההוא המתוק לחיך כמ"ש (תהלים ל"ד, ט') טעמו וראו כי טוב ה' ר"ל מה שאתם טועמין ורואין כי טוב הוא ה' שהוא ניצוץ הקדוש שבדבר ההוא המלובש בו כמו שנראה לעין כי לאחר שאכל האדם המאכל ונשאר החיות בקרבו שהפסולת נדחה לחוץ מבלי חיות והוא דבר נפסד וגרוע כי עיקר המזון שהאדם ניזון ממנו ומוסיף לו כח הוא הניצוץ הקדוש שבמאכל ההוא שהוא הטעם הטוב שהאדם טועם במאכל ובמשקה ההוא ולכן בשעה שאוכל האדם המאכל נתייחד הניצוץ ההוא אל חיותו של האדם ההוא האוכלו וניתוסף בו כח וכשמאמין אמונה שלימה גמורה שזה מזון רוחני שהוא אלהותו יתברך המלובש שם ונותן דעתו ולבו על פנימיות ומדבק את עצמו עם כל חיותו ומוחו ועם זה הכח והחיות שניתוסף בו על ידי הניצוץ הקדוש שבא בקרבו לשורש הכל שממנו נאצלו כל החיות אזי מביא גם כן הניצוץ הקדוש שהיה עד עכשיו בשבירה ובגלות אליו יתברך שהוא מתענג מאוד מזה כנודע כי זה כל עיקר עבודתינו לקרב כל הניצוצות הקדושות מן קליפיות שהן בשבירה אל מקום הקדושה שיהא עליית הקדושה מן השבירה ובפרט שכל עבודתו ותורתו שמדבר דברים מחמת זה הכח והחיות שקיבל מטעם המאכל שהוא

הניצוץ הקדוש כאמור וכשמייחד דבורו אל דבור הקדוש יש עלייה גם לאותו הניצוץ שהוא גם כן דבר ה' כאמור לעיל שהן הכל אותיות נפולין כנודע על כן צריך כל עובד ה' לראות על פנימיות הדבר האמור שיהא כל מעשיו לשם שמים באכילה ושתייה גם כן להעלות ניצוצי הקדושה מן השבירה שהוא בחי' שביה וגלות אל הקדושה מן השבירה שהוא בחי' שביה וגלות אל הקדושה עליונה על ידי הברכות שמברך וממליך את הבורא יתברך שמו על הדבר ההוא וגם אחר זה שעובד ה' בכח ההוא כאמור ומדבר דיבורים על ידי זה בכחותיו שמכניס בהדיבורים ומדבק את עצמו להדיבורים העליון יש עלייה להאותיות הנפולין שהן ניצוצות הקדושים הנ"ל וכן כל הדברים שבזה העולם כגון משא ומתן וריוח השכר הכל הוא התענוג שבא לו מזה הן הן ניצוצות שלו ששייכים לו שמלבושין בזה הדבר שנודמן ששייכין לו כמבואר אצלנו במקום אחד מזה כמאמרינו ע"פ מ"ש במקומך יושיבוך ומשלך יתנו לך כי אין אדם נוגע במוכן לחבירו כי הניצוצות השייכים לשורש נשמתו אי אפשר להיות להן עלייה כי אם על ידי זה האדם שהן שייכין לשורש נשמתו שהן בחי' נפשו ממש וזהו הטעם שצריך כל אחד ליסע זה למקום פלוני וזה למקום פלוני כי הנהגת הבורא יתברך שמו שהוא יודע כי חלקי ניצוצות השייכים לנפשו הן שם מלובשים במאכל או באיזה משא ומתן ומסבב הבורא ב"ה סיבות בכדי שילך האדם הלז שם על ידי שנותן לו בלבו חשק ומלביש לו הסיבה בדבר מה שיצטרך ליסע לשם ועיקר הכוונה שיאכל שם וישתה או משא ומתן ועל ידי זה יעלה הניצוצות ההם כמבואר אצלנו זה הענין באריכות במקום אחר ועל כן צריך כל אחד לשום עיניו ולבו לראות על זה שהוא סוד בכל דרכיך דעהו כמ"ש אצלנו במקום אחר וכשיתן דעתו לזה ידע איך הבורא ב"ה מחיה אותו באלהותו ממש כאמור כמ"ש (דברים ח', ג') כי לא על הלחם לבדו וגו' כי על כל מוצא פי ה' וגו' שהוא בחינת הדבור המלובש בדבר ההוא ובלחם ההוא שנודע כי כל מזונות נקרא על שם לחם כמ"ש (דניאל ה', א') עבד לחם רב ואם כן מי שמצער נפשו ומסגף את עצמו לבלתי להנות מן העולם נקרא חוטא כמו שיש דעה בש"ס היושב בתענית נקרא חוטא כי הוא גם כן עבודת ה' כמו תורה ותפלה ותפילין וכל המצות כי באורייתא ברא קודשא בריך הוא עלמא ובאורייתא מתנהג עלמא ובכל דבר יש תורה כנודע וכל מאמין צריך להאמין שאין שום דבר שיהא חוץ לעבודתו יתברך רק שהוא על פי התורה אשר התורה התירה לאכול ולשתות רק שיעשה לשם פועלן ולא להנאת עצמו רק על דרך האמור נקרא הכל עבודה חמה ולכן נקרא חוטא שמחסר עליית הקדושה לשרשה המלובש במיני המזונות ההם שהוא מונע את עצמו מהם אף שאין לו דעת שלם לזה בשלימות הגמור מכל מקום הוא עושה פעולה מזה כמאמר הבעש"ט נבג"מ כי אפילו עכו"ם שאכל מין מאכל שמלובש בו ניצוץ הקדוש ובכח האכילה ההיא עשה שירות לישראל נעשה עלייה בצד מה להניצוץ ההוא אף שאינו כל כך כמו בישראל שאכלו בא וראה עד היכן הדברים מגיעים כי באמת מי שאין לו דעת בזה הלא גם תורתו ותפלתו של זה הן גם כן כך שאיננו בשלימות גמור ואף על פי כן הוא לומד ומתפלל כי מכל מקום הן נקרא תורה ותפלה לפי ערך דעתו ומכל מקום נקרא עבודה כמו כן באכילה ושתייה

ההכרחי הוא גם כן עבודה כי אפילו ע"פ פשוט הוא מברך כמה ברכות וממליך הבורא ב"ה על המאכלים הוא גם כן עבודה רק שצריך לילך ממדריגה למדריגה כמו שצריך לילך בתפלה ממדריגה למדריגה לילך בשכל יותר מזמן לזמן כללו של דבר שהן רק דבר אחד כי הוא הכל עבודת ה' רק שבעת שאין אכילתו בעבודה חמה כך באותו העת אין תורתו ותפלתו עבודה חמה ומכל מקום לעבודה נחשבין לפי העת ההוא באופן שילך במדריגה יתירה ודעת יתרון וירגיל שיעשה נחת רוח לבורא יתברך בכל הדברים שהן צמצום אלהותו יתברך והבן. כי מ"ש בגמרא היושב בתענית נקרא קדוש הוא גם כן אמת ששני הדיעות הן אמת כי גודל מדריגת התענית באמת בשלימות הגמור הצריך לזה הוא מדריגה גדולה מאוד ויחוד הגדול והגמור כנודע שהוא יחוד ת"ת ומלכות שהן אותיות תעני"ת שהוא ת"ת ענ"י שכן נקרא מדת המלכות כנודע דלית לה מגרמה כלום מכל מקום מפני שצריך מוחין גדולים לזה לאו כל מוחא סביל דא שיהא יחוד הגמור על ידי בהתפשטות הדבר מחיצוניות ע"כ טוב לו שיתן דעתו לקיים בכל דרכך דעהו שהוא יותר נקל לו והבן וזהו וכי באיזה נפש חטא אלא זה פי' נפש זה שציער עצמו מן היין והחסיר ומנע הנפש המלבוש ביין ההוא מבלי שיוקרב אל הקדושה ונשאר חולין כביכו"ל:

וזהו איש כי ידור נדר לה' וגו' לאסור איסור על נפשו שאוסר על ידי זה על נפשו לבלי קרבה אל הקדושה כנ"ל דהיינו הנפש המלבוש בדבר ההוא ששייך לחלק נפשו שהיה יכול לקשרו ולקרבו למעלה ועתה אסרו מבלי שיקורב לכך אמרה תורה לא יחל דברו שהוא מוצא פי ה' הניצוץ המלבוש שם לא ישאירנו חולין אך ככל היוצא מפיו של הבורא יתברך שהוא דבר גבוה ובכל כוונת הבורא ב"ה בהניצוץ הזה שהלבישו שם במאכל ובמשקה ההיא יעשה ויתקן: לכך אמרו רז"ל כל הנודר כאלו בנה במה וכל המקיימו כאלו הקריב עליו קרבן בשעת איסור הבמות כי באמת זה שמעלה הניצוצות על ידי אכילתו נקרא קרבן שמקרב ומייחד ניצוץ הקדוש לשרשו כמ"ש שולחנו של אדם מכפר עליו כי באמת אין לך קרבן גדול מזה שהוא יחוד גמור ולכך נקרא שולחן מלשון שליחות שהניצוצות ההם השייכים לנפשו נשלחין אליו שיעלה אותן במאכלים הבאים לידי על השולחן שאוכל עליו ולכך נקרא שולחן אשר לפני ה' שמקרב לפני ה' כאמור מה שאין כן הנודר שאינו מקריב הקרבן לפני ה' אף שהוא מכוין לשם שמים מכל מקום הוי כאלו הקריב לה' בבמה ולא לפני ה' והבן: ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

ספה"ק מאור ושמש

איש כי ידור נדר לה' או השבע שבועה לאסר אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה.

ויש להתבונן מאי הלשון לא יחל דברו הוה ליה למימר לא יעבור על דברו. גם למה נכפל ידור נדר השבע שבועה, הוה ליה למימר ידור לה' או השבע לאסר וגו'. גם ככל היוצא מפיו יעשה מיותר. ונראה כי הנה השורש העיקרי הוא לאדם לאחוז בתשובה כי הוא מדריגה גדולה כמאמרם ז"ל מקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם, ובפרט בדורות הללו כולם נקראים בעלי תשובה כי כן שמעתי מצדיק אחד ראש הדור זצוק"ל, ובפרט כי מקרא כתוב כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. ואם האדם עושה תשובה באמת ואוחז בשורש התשובה בתשובה עילאה כמו שמצינו בספרי הקודש, הוא במדריגת ותגזור אומר ויקם לך, הקב"ה גוזר והוא מבטל בדבורו אפילו בלא תפלה רק מה שמוציא מפיו כן יקום. והנה בבעלי תשובה שאמרנו יש מדריגות מדריגות, יש מהם שמקשרים את עצמם בכל נו"ן שערי תשובה ויש מהם שמקשרים רק במ"ט שערי תשובה, הצד השווה שבהם שיש בהם כח בדבורים הקדושים היוצא מפייהם כן יקום ויתקיים, כדמצינו כמה מעשיות בספרים הקדושים וכאשר שמענו מצדיקי הדור זצוק"ל:

וזה איש כי ידור נדר לה', נד"ר הוא לשון נו"ן דר, פירוש שמקשר את עצמו בנו"ן שערי תשובה, או השבע שבועה פירוש לשון שבעה פעמים שבעה שהוא מ"ט, רצה לומר מ"ט שערי תשובה. לאסר איסר על נפשו, פירוש שמקשר את נפשו בנו"ן שערי תשובה או במ"ט שערי תשובה. ואומר הכתוב לא יחל דברו, פירוש איש כזה לא יתפלל בדברו בדרך תפלה ובתחנונים אם צריך לאיזה דבר, יחל הוא לשון ויחל משה שהוא לשון תפלה, רק ככל היוצא מפיו יעשה, פירוש כאשר יאמר ויגזור בפיו כן יתקיים וכמדומה שכן הוא בספר נועם אלימלך:

או לא יחל דברו פירוש לשון המתנה ומתון (כמו גבי נח ויחל עוד שבעת ימים שהוא לשון מתון) כי יש בתפלות שמעכבין אותם למעלה, הגם שכבר פעל צדיק בתפלתו בעולמות העליונים עדיין מעוכב השפע מלרדת מעולמות העליונים למטה, כי דנים אותו בעולמות התחתונים אם ראוי לאותו שפע לרדת למטה, ויש מקטרגים על התפלה עדיין כמו שמצינו בספרי הקודש. לאפוקי כשבעל תשובה כזה שאמרנו למעלה שאוחז בכל נו"ן שערי תשובה או אפילו במ"ט שערי תשובה, זה יש לו כח גדול שנענה בתפלתו תיכף ומיד ואינו צריך להמתין עד שתעשה בקשתו רק תיכף ומיד נענה בתפלתו. וזה לא יחל דברו, פירוש שאינו צריך להמתין על דברו שהתפלל או גזר אומר על איזה דבר אלא ככל היוצא מפיו יעשה פירוש שיתקיים תיכף כנ"ל:

ויקרבו אל משה הפקודים אשר לאלפי הצבא וגו' ויקח משה ואלעזר הכהן את הזהב מאתם כל כלי מעשה ויהי כל זהב התרומה וגו' אנשי הצבא בזזו איש לו וגו'.

קשה מהו הלשון בזזו איש לו. וגם נראה כמיותר כי נשמע מפסוק יתר הבז כפירוש רש"י לעיל אף כי הוא שלא במקומו ומקומו לעיל בחלוקת המלקוח. גם קשה שאלפי הצבא היו מביאים קרבנות הללו על הרהור הלב ומתכפרים כנאמר מאת שרי האלפים, ושאר העם במה נתכפרו על הרהור לבם. גם מבואר במדרש שבפירוק נזמיהם ושאר כלי זהב היו שנים מהלכים אחד היה מפחם פניהם ואחד היה מפרק, אם כן אף הרהור לא היה בכאן. אך הענין כך הוא כי הרהורים רעים החלים בבני אדם הוא רק באותו איש שיש לו גבהות לב ועל ידי זה נמשכו כל הרהורים ומעשים רעים, ואיש אשר לו נפש דכא ורוח נמוכה ושפלה ניצל מהרהורים רעים. ואנשי הצבא אף שהיו שנים אחד מפחד פניהם וכו' ולא היה להם הרהור בראית העין כי היה חשך משחור תארם על ידי שהיו מפחם פניהם, אף על פי כן בהפרק הכלי זהב נתגלה המקום אשר תעד התכשיטים ובראייה כל דהו על אותן המקומות שנתגלו לא יצאו ידי חובת הרהור, והיו צריכים האלפי הצבא להביא הקרבנות על הרהור. והביאו אותם הכלים עצמם היינו אצעדה וצמיד שהמה הכלי מעשה שעל ידיהם באו למעשי הרהור. ואנשי הצבא היו גם כן צדיקים כמו שמפורש שנין כעדר הרחלים וגו' ועשו פעולה להציל נפשם מהרהור הלב אמר הכתוב אנשי הצבא בזזו איש לו, רצה לומר בזזו את נפשם בעיני עצמם והיה להם רוח נמוכה ונפש שפלה ועל ידי זה ניצלו מהרהור הלב, והאלפי הצבא היו צדיקים יותר ורצו לצאת אף מהרהור כל דהו על כן הביאו הקרבנות לכפר עליהם ודו"ק:

ואנחנו נחלץ חושים לפני בני ישראל וגו' ויאמר אליהם משה וגו' אם תחלצו לפני ה' למלחמה וגו'.

קשה מה הוא הלשון נחלץ חושים. גם קשה מה שאמר משה אם תחלצו לפני ה' למלחמה מהו לפני ה'. ולבאר הדבר שיש כמה חושים באדם חוש הראייה וחוש השמיעה והמישוש, וכאשר מתבודד האדם ומקשר עצמו בהשי"ת אזי כל החושים הנ"ל יבטלו ממנו ויוכללו בהמוח, ובל רואה ובלתי יודע מה שנעשה לפניו כי כל החושים יוכללו בהמוח מחמת השתוקקות להשי"ת, ומדבק עצמו במוחות עליונים ומקשר עצמו באין סוף ברוך הוא. ובני גד ובני ראובן אמרו למשה גדרות צאן נבנה למקנינו פה וערים לטפינו, רצה לומר שעול משא מטפינו ונשינו ומקנינו נשליך מעצמינו שלא לבלות ימינו בגשמיות רק נתבודד עצמינו בעבודת השי"ת לקשר עצמינו בהשי"ת בפרט בעת צאת למלחמה צריכים קדושה וטהרה מאד ולקשר עצמם בהשי"ת. ואמרו ואנחנו נחלץ חושים, רצה לומר מלשון ולא נמצא חולץ מהם, לשון המשכה, רצה לומר שיומשכו כל חושינו במוחין עילאין לדבק עצמינו בהשי"ת בהשתוקקות גדול שיתבטלו כל חושינו ולקשר עצמינו באין סוף ברוך הוא. והיינו דאמרו עד אשר אם הביאנום אל מקומם. רצה לומר לדבק חושינו במקום עליון באין סוף ברוך הוא. לפיכך אמר אליהם משה אם כך כונתכם הטובה אם

תחלצו לפני ה' רצה לומר לקשר עצמיכם באין סוף ברוך הוא הסכים לדבריהם וקל להבין:

ספה"ק תפארת שמואל

[א] וידבר משה אל ראשי המטות בלני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה', רבינו הק' איתן אדמו"ר מווארקע זצללה"ה פי' מדיבור של האדם נעשה צו' ה', ר"ל אם יאמר האדם שיעשה כך נעשה מדבורו צוי של ה', שמחויב לקיים ולעשות הדבר במצות ה' שנצטו' בתורה הק' ומזה נראה כמה יקר בעיני ה' דבורו של איש ישראלי:

אולי י"ל ע"פ המבואר כלל גדול הוא שיהיה כל מעשיו של אדם רק אחר התבוננות בשכלו לפני מי הוא עומד ולפני מי עתיד ליתן דו"ח על כל דבר ודובר, ויתבונן בשכלו קודם שיעשה וידבר ויחשוב שום דבר אם יצמח מזה נח"ר להבורא ב"ה, ואם היא רצון אלקינו ית', ואזי יחשוב או ידבר או יעשה הדבר ההוא, וכמאמר הכתוב (פ' שופטים) אחרי ד' א' תלכו היינו שתלכו ותעשו ותדברו כל הדברים רק אחר ד"א היינו שמקודם תעלו על מחשבתכם את הבורא ב"ה ואח"כ תלכו ותעשו דברים הצריכים לכם, ואולי זהו הרמז ודיבר משה אל ראשי המטות לבנ"י לאמר שילמדו לבני ישראל זה הדבר אשר צוה ה' שיתבוננו בשכלם קודם שידברו ויחשבו ויעשו אם זהו אשר צוה ה' אם יצמח מזה נח"ר להבורא ב"ה ואזי יעשו וידברו, ואם לא לא יעשהו, וכמו"ש הטואו"ח (סי' רל"א) שאמרו החכמים כל מעשיך יהיה לש"ש שאפי' דברים של רשות כגון האכילה ושתי' וההליכה וישיבה וקימה והתשמיש והשיחה וכל צרכי גופך יהיה כולם לעבדה"ב או לדבר הגורם עבודתו שאפי' היה רעב וצמא אם אכל ושתה להנאתו אינו שמוכח אלא יתכוין שיאכל ושתה כי חיותו לעבוד את בוראו, וז"ש התנא (אבות פ"ב) דע מה למעלה ממך אפי' הדברים שתעשה לצרכי גופך ג"כ יהיה לש"ש לפני מי שמעלה ממך, וזהו איש כי ידור נדר לה' שיהיה נפרש ומודר לה', שיעשו רק אם יצמח מזה נח"ר להבורא ב"ה, וזהו לאסור איסור על נפשו לבל יכוון לעשות לעצמו לטובת עצמו, רק אם יצמח נח"ר לה', לא יחל דברו אם האדם זוכה לילך אחרי ה' אזי השי"ת לא יחל דברו לא יעשה דבריו חולין, וככל היוצא מפיו יעשה הש"י, שזוכה להיות בחינת מי מושל בי צדיק, ותגזור אומר ויקם:

ספה"ק אוהב ישראל

ומקנה רב היה לבני גד וגו' ערים לטפכם וגדרות גו' מפיכם תעשו.

במדרש (במד"ר כב) הה"ד (קהלת י, ב) לב חכם לימינו כו'. דמשה הקדים הטף להצאן. וכדאי להבינך למה הם הקדימו הצאן להטף, ומשרע"ה הפך הדבר. ועוד מה שא"ל והיוצא מפיכם תעשו הוא לכאורה שפת יתר הלא כבר התנה עמהם בתנאי כפול. אך שורש הדבר הוא כך. דודאי צריך טעם על בני גד ובני ראובן שהיו

צדיקים גמורים מפני מה מאסו בארץ החמדה והתאוו ליטול חלק נחלתם בחו"ל דוקא. ובלי ספק שכוונתם היתה לשם שמים ולא לשום הנאה גשמית. אך ידוע דברי קדשו של הבעש"ט זללה"ה המובא בספה"ק דרכושו של אדם כמו בהמותיו ועבדיו וכדומה הן המה חלקי נשמתו המתנוצצים מנפשו ורוחו אשר הנצוצין שלו באים ומתפשטין לדברים וחלקים אחרים והנה הם מזדמנים לאדם להיות משמשיו והונו ורכושו. ובוא וראה מאבותינו הק' אשר תמיד היו עסקיהם לברר הניצוצות שלהם והיו רועי צאן תמיד מחמת שידעו שהם מחלקי נשמתם ושורשם אשר נתפשטו במקנה שלהם. לכך היו מנהיגים את הצאן למרעה טוב למקום אשר הבינו ברוח קדשם שהוא ראוי שם לברר אותן הניצה"ק. וכמ"כ בני גד ובני ראובן הסתכלו והבינו שנתפשטו ונתפזרו הנ"ק שלהם והם במקנה בבחי' בע"ח. וזה"ש ומקנה רב היה לבני גד ובני ראובן שהיו חלקי נשמתם ורוחם ונפשם נתפשט הרבה בתוך המקנה. והבינו שבעבר הירדן שם יש מקום טוב למרעה הצאן, אשר שם בנאות דשא יוכלו לרעות את צאנם ולברר כל נתח טוב מהם. וזה היה יקר מאוד בעיניהם. לכך תפסו בפיהם והקדימו תחלה גדרות צאן נבנה למקנינו וערים לטפינו וכוונתם היתה רק לשם שמים. אבל משרע"ה הבין הדבר על בוריו. וא"ל כך תעשו בנו לכם ערים לטפכם ונתן להם עצה לתקן כל חלקי נשמתם באופן אחר. והקדים הטף שהם צריכים שמירה ביותר כשהם בקטנותם ואין בהם שכל להיות עושים טוב. והתיקון להטף ולבניו הקטנים הוא כך, כשהאדם עושה מעשיו בקדושה ובטהרה ובמחשבה טובה אז הוא בורא מלאך הקדוש והוא עולה ויושב בשמים להמליץ טוב עבור האדם כי הוא נותן לו חיות ושפע, ומלאך נק' עי"ר, ע"ד עיר וקדיש (דניאל ד, י). ולכך נק' עי"ר מלשון התעוררות. שמעורר את האדם לעבודתו ית"ש ומועיל להאדם שהוא נותן חיות להטף ולבניו הקטנים שאין בהם שכל והמלאך מעורר אותם לעבודתו ית"ש. וזה צריך עובדא ובנין. וזה"ש בנו לכם ערים לטפכם, ר"ל שתראו בכל העובדות לעשות מלאך הקדוש ויהיה תיקון להטף שזהו העיקר. אבל להצאן אין צריך בנין ועובדא רק צריך לגדור גדר עבורם שלא יתפזרו ולא יתפשטו ודי להם בשמירת הגדר. אבל הטף הוא העיקר שהם חלקי נרו"נ היותר חשובים. שצריך שמירה מעולה ובנין שלם. אבל לצאן יש תיקון קל. דזה בא מהבל האדם מכל נשימה ונשימה היוצא מהבל פיו של האדם אם יוצא ממנו שלא בקדושה ח"ו אז נתפשט זה הכח בחלקי החיצונים ר"ל, וזה צריך תיקון בשמירת הבל פיו של האדם לתקנו שלא יצא לריק ח"ו. ובוה נעשה גדר להצאן, וזה"ש והיוצא מפיכם. ר"ל כל הדיבורים וההבל היוצא מפיכם. תעשו, ר"ל תתקנו שלא תפגמו שוב בהבל הפה רק הכל יהא דבוק בהקדושה בהבל העליון. וזה"ש המדרש לב חכם לימינו, שמשרע"ה הסתכל לימין הדבר שהוא הטף שהם הניצה"ק אשר נתפשטו משורש ועיקר של חלקי נרו"נ. לכך אמר בנו לכם ערים לטפכם. אבל הם כוונו לחלקי ניצוצות שלהם אשר נתפשטו בצאן. אשר היו רוצים לרעות אותם במרעה טוב שלא יתפזרו. לכך הסכים הש"י עמהם. והמשכיל יבין כ"ז: